

Yazıçının əbədiyyət ünvanı

Altmış bir illik ömrünün xeyli hissəsini ədəbiyyata bağışladı İsi Məlikzadə. Çünki istedadına söykənib dünyanın ən çox səbir, zəhmət istəyən peşələrindən birini seçib yazıçı olmuşdu. Bədii əsərlərində fərqli mövzulara toxunurdu, həyatı, eyni zamanda hərəsi bambaşqa bir aləm olan insanları, onların hissələrini, mübhəm duyğularını anlatırdı oxucularına.

O dövrün tələblərinə uyub qəhrəmanlarını müsbət, yaxud mənfi olaraq ayırmırdı. Hər kəsin qismətinə dümdüz, hamar ömür yolu düşmür axı. Həyatın gözlənilməz, bəzən olduqca mərhəmətsiz sınaqları ilə qarşılaşır insan. Hərdən nəinki taleyin zərbələrinə tab gətirmək, qəddini düzəldərək başını dik tutmaq, yaşamaq belə çətin olur. İnsan dözməkdən başqa yolu qalmadığını başa düşəndə həyatı ilə barışmış kimi görünür. Eynən İsi Məlikzadənin "Küçələrə su səpmişəm" povestinin qəhrəmanı Xəlil kimi. Özünün deyil, başqasının - əmisi oğlunun yerinə çəkdiyi cəza ilə birlikdə Xəlil arzuladığı, ümid etdiyi, xəyalını qurduğu gələcəyini itirir...

Həyatın verdiyi dərsləri ən nüfuzlu akademiyalardan, universitetlərdən belə almaq, öyrənmək mümkün olmur. Odur ki, bəzən dünyanın ən böyük, ən müdrik həqiqətini ən sadə - İsi Məlikzadənin "Qatarda"da əsərindəki Dadaşov kimi insanlar söyləyir.

Yazıçı İsi Məlikzadə özü də əsərlərinin qəhrəmanları kimi maraqlı,

enişli-yoxuşlu həyat yaşadı... O, varlı, imkanlı ailənin övladı deyildi. 1934-cü il mayın 1-də Ağcabədidə dünyaya gələn İsi Məlikzadənin atası Abbas kişi bərbər idi. Abbas kişinin böyük külfəti vardı. Ocağında səkkiz övlad böyüyürdü. İsi onun beşinci övladı və tək oğlu idi. Evdə yeddi bacının birçə qardaşı kimi əzizləndi. Oxuduğu Ağcabədi rayonu Xəlfərəddin kənd orta məktəbində isə bacarıqlı, fəal şagird kimi fərqləndi, rəğbət qazandı.

Orta məktəbi 1952-ci ildə əla qiymətlərlə başa vurdu. Ali təhsil almaq həvəsi ilə Bakıya gəldi. Ancaq ədəbiyyata sevgisi olan gənc fərqli bir təhsil ocağına üz tutdu. Azərbaycan Sənaye İnstitutunun (indiki Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti) Neft-kimya fakültəsinə daxil oldu. 1957-ci ildə institutu uğurla bitirdi. Təyinat üzrə Əzizbəyov Neft Mədənlər idarəsində

operator kimi fəaliyyətə başladı. İsi Məlikzadə neft-qaz mədəni idarələrində on ilə yaxın çalışdı. Bununla belə, özünə daha doğma hiss etdiyi ədəbi mühitdən uzaq deyildi...

"Peşmançılıq" adlı ilk hekayəsi 1957-ci ildə "Ağcabədi pambıqcısı" qəzetində dərc edildi. Sonralar "Pioner qəzeti"ndə, "Pioner" jurnalında uşaqlar üçün yazdığı hekayələri maraqla qarşılandı. Satirik yazıları "Kirpi" jurnalında işıq üzü gördü. 1964-cü ildə ilk kitabının sevincini yaşadı. İsi Məlikzadənin "Həsərin sonu" adlı ilk kitabı çapdan çıxdı.

1966-cı ildən "Ulduz" jurnalı redaksiyasında çalışdı. 1973-cü ilədək həmin jurnalın Publisistika şöbəsinin müdiri, məsul katib işlədi. Sonra müxtəlif illərdə Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatında redaktor, Cəfər Cabbarlı adına "Azərbaycanfilm" kinostudiyasında

sında ssenari redaksiya heyətinin üzvü, "Azərbaycan" jurnalı redaksiyasında nəsr şöbəsinin müdiri, "Ulduz" jurnalı redaksiyasında nəsr şöbəsinin müdiri, "Mozalan" satirik kinojurnalında böyük redaktor, Cəfər Cabbarlı adına "Azərbaycanfilm" kinostudiyasında baş redaktor, Azərbaycan Dövlət Akademik Dram Teatrında ədəbi hissə müdiri oldu. 1990-cı ildə Azərbaycan Mədəniyyət Fondunun Qarabağ filialının sədri idi. 1994-cü ildən ömrünün sonunadək "Azərbaycan" jurnalında publisistika şöbəsinin müdiri işlədi. 1968-ci ildən Azərbaycan Yazıçılar İttifaqının (Azərbaycan Yazıçılar Birliyi) üzvü idi.

1969-1992-ci illərdə "Özgə anası", "Kövrək qanadlar", "Küçələrə su səpmişəm", "Yaşıl gecə", "Günəşli payız", "Dədə palıd", "Gümüşgöl əfsanəsi", "Şehli çəmənlərin işığı", "Dolaşaların Novruz bayramı" adlı kitabları işıq üzü gördü.

İsi Məlikzadənin ssenariləri əsasında "Ağ atlı oğlan", "Ömrün səhifələri", "Evin kişisi", "Gəl qohum olaq", "Gümüşgöl əfsanəsi", "Kişi sözü", "Küçələrə su səpmişəm", "Qatarda", "Qoca palıdın nağılı", "Pəncərə", "Güllələnmə təxirə salınır!" tamaşaçıların maraqla baxdıqları filmlər ərsəyə gəldi.

Bu qədər böyük işləri İsi Məlikzadə altmış bir ilə sığdıra bildi. 1995-ci ildə Bakıda ürək xəstəliyindən dünyadan köçdü. Yazıçı öz vəsiyyətinə uyğun olaraq Ağcabədidə dəfn olundu.

*Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"*